

RÅDETS YTTRANDE
av den 27 februari 2007
om Sveriges uppdaterade konvergensprogram för 2006–2009

(2007/C 72/05)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR AVGETT FÖLJANDE YTTRANDE

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken ⁽¹⁾, särskilt artikel 9.3,

med beaktande av kommissionens rekommendation, och

efter att ha hört ekonomiska och finansiella kommittén.

HÄRIGENOM FRAMFÖRS FÖLJANDE.

- (1) Den 27 februari 2007 granskade rådet Sveriges uppdaterade konvergensprogram, som omfattar perioden 2006–2009.
- (2) Enligt programmets bakomliggande makroekonomiska scenario räknar man med att den reala BNP-tillväxten kommer att minska från 4,0 % under 2006 till i genomsnitt 3,0 % under resten av programperioden, även om den kommer att fortsätta att ligga nära sin potential. Mot bakgrund av nu tillgängliga uppgifter verkar scenariot bygga på rimliga tillväxtantaganden, och tillväxten under år 2006 kan eventuellt till och med ha varit högre än beräknat. Inflationsberäkningarna i programmet förefaller också vara realistiska.
- (3) Enligt kommissionens höstprognos 2006 beräknas överskottet i den offentliga sektorns finanser för 2006 uppgå till 2,8 % av BNP, vilket kan jämföras med det prognostiserade resultatet på 0,9 % av BNP i den föregående uppdateringen av konvergensprogrammet. Skillnaden beror i huvudsak på en baseffekt från 2005 års överskott som var mycket högre än väntat. De nu tillgängliga uppgifterna om in- och utbetalningsflöden tyder på att 2006 års överskott troligen blev större än vad som antogs i kommissionens prognos till följd av både mindre primära utgifter och större skatteintäkter än prognostiserat.
- (4) I det uppdaterade programmet bekräftas att den centrala riktlinjen för finanspolitiken fortfarande är ett genomsnittligt överskott i de offentliga finanserna på 2 % över konjunkturcykeln med stöd av fleråriga utgiftstak. I 2007 års ekonomiska vårproposition kommer regeringen att göra en förnyad utvärdering av det nuvarande målet för överskottet i den offentliga sektorns finanser för att beakta Eurostats beslut om klassificeringen av fonderade pensionssystem inom den andra pelaren. ⁽²⁾ Efter utgången av övergångsperioden för genomförandet av detta beslut (under våren 2007) kommer överskottet att minska med cirka 1 % av BNP varje år och bruttoskuldkvoten att skrivas upp med cirka 0,5 % av BNP. Enligt den finanspolitiska strategi som läggs fram i uppdateringen kommer överskottet att minska under 2007 (från 3,0 % av BNP 2006 till 2,4 %), varefter en återhämtning kommer att ske gradvis (till 3,1 % 2009). Det primära överskottet kommer att utvecklas på liknande sätt. Såväl utgifts- som intäktskvoterna visar en gradvis sjunkande trend under programperioden. Tyngdpunkten i strategin är något förskjutet till de senare åren av programperioden, och de betydande skattesänkningarna under 2007 är endast delvis finansierade. I jämförelse med den föregående uppdateringen är prognosen för utvecklingen av överskottet liknande (en inledande nedgång följd av gradvis återhämtning), men beloppen är högre under hela programperioden.

⁽¹⁾ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 1055/2005 (EUT L 174, 7.7.2005, s. 1). De dokument som det hänvisas till i texten återfinns på följande webbplats:

http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Se Eurostats pressmeddelanden nr 30/2004 av den 2 mars 2004 och nr 117/2004 av den 23 september 2004.

- (5) Enligt beräkningar med den allmänt vedertagna metoden väntas det strukturella överskottet (dvs. det konjunkturrensade överskottet exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder) ligga kvar över 2 % av BNP under hela programperioden eftersom man måste säkerställa de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet. Liksom i den föregående uppdateringen av konvergensprogrammet är det medelfristiga målet för de offentliga finanserna som läggs fram i programmet lika med det nyss nämnda målet på ett överskott med i genomsnitt 2 % av BNP över konjunkturcykeln (i strukturella termer), och enligt programmet skall denna nivå upprätthållas under hela programperioden. Eftersom detta medelfristiga mål är betydligt mer långtgående än minimiriktvärdet (ett beräknat underskott på cirka 1 % av BNP), bör dess uppfyllande skapa en tillräcklig säkerhetsmarginal mot ett alltför stort underskott. Det medelfristiga målet är också betydligt mer ambitiöst än vad som krävs sett till skuldkvoten och den genomsnittliga produktionstillväxten på lång sikt.
- (6) Riskerna i programmets beräkningar av de offentliga finanserna förefaller på det hela taget uppväga varandra från och med 2007. De makroekonomiska utsikterna och beräknade skatteintäkterna verkar bygga på rimliga antaganden, trots att det råder viss osäkerhet om hur skatterna på inkomst av kapital kommer att utvecklas under de kommande åren. De tidigare erfarenheterna av iakttagandet av utgiftsmålen är goda på grund av de tidigare nämnda utgiftstaken.
- (7) Utifrån denna riskbedömning förefaller programmets finanspolitiska inriktning vara tillräckligt ambitiös för att det medelfristiga målet för de offentliga finanserna skall kunna bibehållas under resten av programperioden, så som förutses i programmet. Det finns också en tillräcklig säkerhetsmarginal för att hålla ett underskott under referensvärdet på 3 % av BNP vid normala konjunktursvängningar under programperioden. Det finns dock en risk för att den finanspolitiska inriktningen i programmet kan visa sig vara konjunkturförstärkande under 2007 när de goda tiderna väntas fortsätta. Detta skulle inte ligga i linje med stabilitets- och tillväxtpakten.
- (8) Den offentliga bruttoskulden beräknas ha minskat till 46,5 % av BNP år 2006, vilket ligger långt under fördragets referensvärde på 60 % av BNP. Enligt programmet beräknas skuldkvoten fortsätta att reduceras och minska med 13,5 procentenheter under programperioden.
- (9) De långsiktiga effekterna på de offentliga finanserna av befolkningens åldrande är lägre i Sverige än genomsnittet i EU, och pensionsutgifterna, som andel av BNP, beräknas på lång sikt hålla sig relativt stabila till följd av de betydande utgiftsminskningar som reformen av pensionssystemet medför. De offentliga finansernas utgångsläge med ett stort primärt överskott bidrar till att minska bruttoskulden och bygga upp tillgångar. Om sunda offentliga finanser med fortsatta överskott kan bibehållas som planerat kommer det att begränsa riskerna för de offentliga finansernas hållbarhet. På det hela taget förefaller dessa risker vara låga i Sverige.
- (10) Konvergensprogrammet innehåller en kvalitativ bedömning av de samlade effekterna enligt rapporten från november 2006 av genomförandet av det nationella reformprogrammet inom ramen för den medelfristiga strategin för de offentliga finanserna. Vidare ges systematiska uppgifter om de direkta budgetkostnader eller budgetbesparingar som de viktigaste planerade reformerna i det nationella reformprogrammet ger upphov till. Konvergensprogrammets beräkningar av de offentliga finanserna förefaller också ta hänsyn till inverkan på de offentliga finanserna av de åtgärder som beskrivs i det nationella reformprogrammet. De finanspolitiska åtgärderna i konvergensprogrammet verkar ligga i linje med åtgärderna i det nationella reformprogrammet. I synnerhet skall enligt båda programmen åtgärder genomföras för att öka tillgången på arbetskraft.
- (11) Programmets finanspolitiska strategi överensstämmer i huvudsak med de allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken som ingår i de integrerade riktlinjerna för perioden 2005-2008.
- (12) När det gäller uppgiftskraven i uppförandekoden för stabilitets- och konvergensprogram saknas i programmet vissa obligatoriska och frivilliga uppgifter (¹).

Sammantaget är slutsatsen att situationen för de offentliga finanserna är sund på medellång sikt och att den finanspolitiska strategin är ett gott exempel på en finanspolitik i linje med stabilitets- och tillväxtpakten. Det kommer dock att vara viktigt att man kontrollerar risken för en procyklisk utveckling genom att se till att den försämring av det strukturella saldot 2007 som beror på strukturreformer för större deltagande på arbetsmarknaden inte övervältras på följande år.

(¹) Detta gäller bland annat vissa deflatorer, skattetrycket och tillväxten på relevanta utlandsmarknader.

Jämförelse av nyckeltal i makroekonomiska beräkningar och budgetberäkningar ⁽¹⁾

		2005	2006	2007	2008	2009
Real BNP (förändring i %)	KP dec. 2006	2,7	4,0	3,3	3,1	2,7
	KOM nov. 2006	2,7	4,0	3,3	3,1	Uppgift saknas.
	KP dec. 2005	2,4	3,1	2,8	2,3	Uppgift saknas.
HIKP-inflation ⁽²⁾ (i %)	KP dec. 2006	1,3	1,9	2,2	1,5	1,9
	KOM nov. 2006	0,8	1,5	1,6	1,8	Uppgift saknas.
	KP dec. 2005	1,5	1,5	2,0	2,0	Uppgift saknas.
Produktionsgap (i % av potentiell BNP)	KP dec. 2006 ⁽³⁾	- 0,7	0,0	0,3	0,3	0,3
	KOM nov. 2006 ⁽⁷⁾	- 0,5	0,2	0,5	0,6	Uppgift saknas.
	KP dec. 2005 ⁽³⁾	- 0,4	- 0,1	0,1	- 0,1	Uppgift saknas.
Saldo i de offentliga finanserna (i % av BNP)	KP dec. 2006	3,0	3,0	2,4	2,7	3,1
	KOM nov. 2006	3,0	2,8	2,4	2,5	Uppgift saknas.
	KP dec. 2005	1,6	0,9	1,2	1,7	Uppgift saknas.
Primärt saldo (i % av BNP)	KP dec. 2006	4,6	4,5	4,1	4,2	4,6
	KOM nov. 2006	4,6	4,5	4,1	4,3	Uppgift saknas.
	KP dec. 2005	3,2	2,5	3,0	3,6	Uppgift saknas.
Konjunkturrensat saldo (i % av BNP)	KP dec. 2006 ⁽³⁾	3,4	3,0	2,2	2,5	3,0
	KOM nov. 2006	3,3	2,7	2,1	2,1	Uppgift saknas.
	KP dec. 2005 ⁽³⁾	1,8	0,9	1,1	1,7	Uppgift saknas.
Strukturellt saldo ⁽⁴⁾ (i % av BNP)	KP dec. 2006 ⁽⁵⁾	3,0	3,0	2,2	2,5	3,0
	KOM nov. 2006 ⁽⁶⁾	2,9	2,7	2,1	2,1	Uppgift saknas.
	KP dec. 2005	1,8	0,9	1,1	1,7	Uppgift saknas.
Offentlig bruttoskuld (i % av BNP)	KP dec. 2006	50,3	46,5	41,5	37,4	33,0
	KOM nov. 2006	50,4	46,7	42,6	38,7	Uppgift saknas.
	KP dec. 2005	50,9	49,4	47,8	46,0	Uppgift saknas.

Anm.

(1) Budgetberäkningarna inkluderar inte effekten av Eurostats beslut av den 2 mars 2004 om klassificeringen av fonderade pensionssystem, som måste genomföras senast i samband med den anmälan som lämnas in våren 2007. Om effekten av detta räknas in, kommer saldot i den offentliga sektorns finanser enligt det uppdaterade programmet att uppgå till 2,0 % av GDP 2005, 2,0 % 2006, 1,3 % 2007, 1,6 % 2008 och 2,0 % 2009, medan den offentliga bruttoskulden skulle bli 50,9 % av GDP 2005, 47,0 % 2006, 42,0 % 2007, 37,9 % 2008 och 33,5 % 2009.

(2) Inflationsuppgifterna i konvergensprogrammet har beräknats från december till december, medan kommissionens uppgifter är årsgenomsnitt. Detta förklarar skillnaderna mellan kommissionens uppgifter och HIKP-inflationen för 2005 och 2006. Programmet bygger också på antagandet att HIKP kommer att följa UNDIIX (ett nationellt konsumentprisindex som utesluter ändringar av indirekt beskattning, bidrag och räntor på fastighetslån) under 2008 och 2009. HIKP väntas dock bli 0,5 procentenheter högre än UNDIIX-inflationen under 2007, vilket ytterligare framhäver den minskning av HIKP-inflationen under 2008 som beräknats i programmet.

(3) Kommissionens beräkningar baseras på uppgifterna i programmet.

(4) Konjunkturrensat saldo (liksom i föregående rader), exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

(5) Engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder enligt programmet (0,4 % av BNP 2005, underskottsminskande).

(6) Engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder enligt kommissionens höstprognos 2006 (0,4 % av BNP år 2005, underskottsminskande).

(7) Baserat på en beräknad potentiell tillväxt på 2,6 %, 3,2 %, 3,1 % respektive 3,0 % för perioden 2005–2008.

Källor

Konvergensprogrammet (KP), kommissionens höstprognos 2006 (KOM) och kommissionens beräkningar